

ACC. N:R M. 15566:1-4

Landskap: Skåne Upptecknare: Anna Ivanberg, Houskväms
Härad: Albo Berättare: fru Ines Leo, Lövestad
Socken: Fågeltåffa Berättarens yrke: bonddotter
(Norslunders by) Född år 1901 i Sk. Tranås
Uppteckningsår: 1961

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordhus. s. 1-4.

Lm F 116.

30/5-61.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 15566:1-4

Landskap: Skåne Upptecknare: Anna Lvanberg, Houskvamma
Härad: Albo Berättare: fru Ines Leo, Lövestad
Socken: Fågeltorpa Berättarens yrke: bonddotter
(Norslunders by) Född år 1901 i Sk. Tranås
Uppteckningsår: 1961

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordhus. s. 1-4.

Lm F 116.

30/5-61.

Skriv endast på denna sida.

Stättastället, kallades med Hånslunda / förlängningen /
Före ägaren, Ola Katt, eller Katten, / firman 1923 /

Boningshuset var ett vanligt, rött lertus, vit-
kakel och med gröngrön målade fönsterbågar, halmtak,
samma byggd; vinkel med logen, så att en liten gårds-
plan bildats. Hunden Lissie stod fjädd vid logeknuten.

En hög stenkrampa av natursten. Liten förstuga med
ingång till kombinerat kök och vardagsrum och ^{en} ett
skafferi. Mitt fram i förstugan var ingång till skorsten.
Där kokades vittvatten, röktes fläsket. Jag tycker
nog ej, om jag skinner att det hängdes upp och
röktes av rökten ifrån köksspisen. (vilket jag borde
kollat.) Rökens, den kom i rikligt mått in i
rummen, blå och stickande, och det var en konst
att hånda i de små gjutna spisarna.

Mitt fram i skorsten var bakugnen av tegel.

Den var det dörr i förstugan på andra väggen
till det rätt stora fönsterrummet, (rummet) som

x foto finns på arkivet av Hånslunda där, 1928 / W. RIKTER eller RICHTER /

var tvärs över byggningen, två fönster på var vägg
mitt emot varandra. Vintern 1939 föll lerväggen mot
logen, halva, mer i den och jag hade sedan en
svält sömn.

Den 26/2 1932. Det var bakt, med många stora, kärliga
grossura bröd, och lite färre rikte bröd. Far och
mor i huset pustar ut en stund vid kaffet, barnen sova, ty
det är tidigt på morgonen. Hundens börjar skälla innet.
Man tillar ut och ser skuggor av elden och röken
i den lätta blåsten driva, och åt dem skällde
hunden. Om ej brödet var färdiggräddat, så blev det.
Försäkningen, femtusent. Det måste bli billigt bygge.
Leran som grävdes opp för trällan, lades i en halv-
meter hög, rundad, ungefär fem meter i diameter
kulle (bunke). Vattnen bars på. En Karl red på en häst
runt, runt i leran. och en var Karlar gick efter och
kämpade opp och ner - runt. De hade träskostölar.
Man kände och grävde, tills lerdagen var riktigt lagom seg.

Trickaren hade gjort två former, lite större än en ordinar byggtegelsten. Dessa ställdes på en bord eller låda. Om man skövlade lerbruket i dem. Två män boro (bruk?) ja, de kanske bar sin med sig. By formarna fick ju bäras undan från bordet. Det var två fack i varje och de stjälytes upp på den renoprade marken. Ibland fingo formarna dönnas i vatten, så att bruket lättare skulle släppas. Om ett par dagar hade de torkat, så att de kunde vändas, och efter ytterligare några dagar var de så torra, att de kunde uppstaplas. Och så var det att börja på nytt igen med en ny lerdeg. Men oj, oj om det skulle börja regna innan lerstenen torkat tillräckligt, innan den var staplad. Då var hela arbetet förgäves. Stenen plötkades in i den först uppbyggda logen av trä.

tills man började bygga. Huset byggdes, som
 ett vanligt av tegel, utan något som helst
 trä i, utom något, som sättes över fönster
 och dörrar, och som sedan togs bort. Då
 takstolen skulle läggas på, vart huset
 betänksam, tänk om väggarna ramlade, (erfaren-
 het enligt föreg. hus.) Hon yrkade bestämt att vägg-
 arna skulle brädfodras, och det blev de också.
 Boningshuset står kvar, ungefär, som då det
 byggdes, och gannar hjälpte till, mest gratis, med husbygget.
 I Småland tror man /ganska riktigt/ att
 de skänsta lerpisen är lutliga och
 'Loppalstrande'. I Skåne säger man: "Vad
 kalla och dragiga de måste vara, Lättsam".
 X Det var vår förtäcker, som togs bort, och karmen isattes sen, förmodligen jag.
 Det var nr. 14 Månslunda, nummer 20
 Gladegården, som ej brann. Firdes ej djuren /1920 talit/ Sen en
 gång med diverse, grävts upp under stenen där, blev det bättre.